

Internationaal

Bijlage nummer 5
Horend bij Eerste Halfjaarbericht politie 2023

Introductie

In deze bijlage geef ik een uiteenzetting van de belangrijkste ontwikkelingen binnen het instrumentarium ten behoeve van de internationale politiesamenwerking.

Politiesamenwerking in EU-verband

Op 7 maart 2023 is het vernieuwde Schengen Informatiesysteem (SIS) in alle Schengenstaten live gegaan. Dit EU-informatiesysteem dat grenscontroles en samenwerking in de rechtshandhaving ondersteunt in en tussen de Schengenlanden bouwt voort op het Schengenacquis met het behoud van interne veiligheid binnen het Schengengebied. Met het vernieuwde SIS zijn nieuwe signaleringscategorieën toegevoegd, zoals signaleringen van onbekende verdachten of gezochte personen, waardoor er in SIS vinger- of handpalmafdrukken kunnen worden ingevoerd die op de plaats van ernstige misdrijven of terroristische incidenten zijn aangetroffen en vermoedelijk van de dader zijn. Maar ook preventieve signaleringen van kinderen die het risico lopen te worden ontvoerd door een van hun ouders, en van kwetsbare personen die voor hun eigen bescherming moet worden belet te reizen. Ook zijn er meer mogelijkheden om nieuwe soorten voorwerpen te signaleren.

Schengenevaluaties

Nederland heeft in het kader van de reguliere Schengenevaluaties verschillende Schengenevaluaties ondergaan op basis van een EU-verordening¹ waarin regels en procedures voor de evaluaties zijn vastgelegd. De recent aangepaste verordening is per oktober 2022² in werking getreden op basis waarvan het vervolgproces vorm wordt gegeven om de aanbevelingen te realiseren. De Schengenevaluaties hebben betrekking op meerdere beleidsvelden van het Schengenacquis.

Ik ga hierbij in op de belangrijkste aanbevelingen met raakvlakken op politieterrein van de gedane evaluaties in 2021 op het terrein van

¹ VERORDENING (EU) Nr. 1053/2013 VAN DE RAAD van 7 oktober 2013 betreffende de instelling van een evaluatiemechanisme voor de controle van en het toezicht op de toepassing van het Schengenacquis.

² VERORDENING (EU) Nr. 2022/922 VAN DE RAAD van 9 juni 2022 betreffende de instelling en de werking van een evaluatie- en toezichtsmechanisme voor de controle op de toepassing van het Schengenacquis, en tot intrekking van Verordening (EU) Nr. 1053/2013.

politiesamenwerking, het Schengen Informatiesysteem (SIS) en dataprotectie. Op alle drie de terreinen zijn inmiddels actieplannen gedeeld met de Europese Commissie naar aanleiding van de aanbevelingen en worden deze uitgevoerd. Op het vlak van SIS liggen de aanbevelingen op het verhogen van de frequentie van de synchronisatie van de technische kopie van SIS met de nationale kopie om het risico van fout-positieve of fout-negatieve matches tot een minimum te beperken, het aanmaken van koppelingen en het verbeteren van de zoekapplicatie, en het verbeteren van bepaalde aspecten bij de opleiding van politiefunctionarissen.

Op het gebied van politiesamenwerking heeft het evaluatieteam vastgesteld dat Nederland *compliant* is. Wel liggen er aanbevelingen om de implementatie van de nieuwe strategie voor internationale politiële samenwerking af te ronden en met aangrenzende lidstaten een gezamenlijke risicoanalyse methode te ontwikkelen ter ondersteuning van de grensoverschrijdende samenwerking. De aanbeveling inzake de strategie internationale politiesamenwerking is reeds geïmplementeerd met internationale fenomeenanalyses, strategiedocumenten en implementatieplannen mede als onderdeel van de strategische agenda internationale politiesamenwerking³. Een ander punt betreft het uitbreiden van toegang tot het informatiesysteem van Europol tot onderzoekseenheden. Zowel in het kader van de evaluaties SIS als politiesamenwerking wordt het opzetten van een casemanagementsysteem bij de politie aanbevolen, waarmee dit jaar wordt gestart en 2 tot 3 jaar in beslag zal nemen.

Een aantal aanbevelingen naar aanleiding van de Schengenevaluatie dataprotectie ziet toe op de politie. Ten aanzien van de aanbeveling om de bewaartermijn in lijn te brengen met het Schengenacquis wordt opgemerkt dat deze in lijn is met het nationale recht (Wet politiegegevens). Deze bewaartermijn is echter een andere termijn dan in de EU-wetgeving SIS. Gezien deze Raadsaanbeveling zal de bewaartermijn aangepast worden. De aanpassing geschiedt binnen het programma Internationale Rechtshulp Op Orde (IROO) van de politie.

Politiesamenwerking met en binnen het Caribisch deel van het Koninkrijk

Nieuwe korpschef Korps Politie Caribisch Nederland

Op voordracht van de minister van Justitie en Veiligheid heeft zijne majesteit de Koning ingestemd met de benoeming van een nieuwe korpschef van het Korps Politie Caribisch Nederland per 12 januari 2023. De nieuwe korpschef, de heer Braaf, is afkomstig uit het korps en kent daarom de organisatie, partners en eilanden in het Caribisch gebied goed.

Informatie-uitwisseling en het Recherchesamenwerkingsteam

De politiekorpsen van Aruba, Sint Maarten, Curaçao, Caribisch en Europees Nederland maken gericht gebruik van elkaars kennis en expertise. Versterking van de samenwerking op het gebied van informatie leidt inmiddels tot inzicht in de criminele relaties tussen de Cariben en Nederland. Dit biedt gezamenlijke mogelijkheden in het kader van *upstream* en *downstream disruption*.

In 2021 is het Plan doorontwikkeling Informatie Organisaties Caribisch deel van het Koninkrijk opgesteld in opdracht van het College van Korpschefs (van de vier Caribische politiekorpsen) en de teamchef van het Recherche Samenwerkingsteam (RST). Dit plan heeft betrekking op de Landelijke

³ Kamerstukken II 2018/19, 29628, nr. 895.

Informatieorganisaties van de lokale politiekorpsen, de *intelligence centers* van de landen en het Interinsulair Informatie Coördinatiepunt dat in afstemming met het RST en de vier Caribische politiekorpsen in oprichting is, in de vorm van een dataplatform waarin het RST faciliteert. Voor de periode van 2022 tot en met 2024 is €2,5 miljoen aan incidentele middelen ter beschikking gesteld voor de concretisering van de implementatie van dit plan. Voor 2023 was het voor dit project vanuit deze middelen €900.000 beschikbaar. Deze ontwikkeling zal niet alleen de informatie-uitwisseling in de Caribische landen van het Koninkrijk verbeteren, maar ook die met Nederland waardoor dit van invloed is op de ondermijningsaanpak in het gehele Koninkrijk.

Daarnaast werken de lokale politiekorpsen en het RST gezamenlijk aan het lokaal werven en opleiden van analisten die vervolgens bij de vier lokale korpsen en het RST werkzaam zullen zijn. Hiervoor heb ik incidenteel €309.000 in 2023 en vanaf 2024 structureel €670.000 ter beschikking gesteld.

Tevens is op 16 januari 2023 de nieuwe teamchef RST aangevangen met haar werkzaamheden. De nieuwe teamchef is geselecteerd, en door de vier ministers van justitie van de landen binnen het Koninkrijk en de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aangewezen als nieuwe teamchef conform de werving- en selectieprocedure zoals opgesteld en geaccordeerd in het Justitieel Vierpartijen Overleg.

Internationale en bilaterale politiesamenwerking

Om flexibel in te kunnen spelen op de steeds veranderende maatschappelijke en globale ontwikkelingen, beschikt de politie over een breed instrumentarium welke multilateraal en bilateraal ingezet kunnen worden. Zo maakt de politie gebruik van uitwisseling van kennis in bezoeken en trainingen, het aangaan van een Memorandum of Understanding (MoU), alsmede de inzet van politieliaisons en het raadplegen van internationale informatiesystemen.

In dit kader vermeld ik in dit halfjaarbericht de toenemende samenwerking met de Zuid-Koreaanse politie. Zuid-Korea is voor de Nederlandse politie in toenemende mate een belangrijke samenwerkingspartner. Het land is in de Indo-Pacific regio een steeds relevanter wordende *like-minded* partner en tekende bovendien in 2022 een *working arrangement* met Europol. De verdere bilaterale verdieping op samenwerking ziet in de eerste plaats op de gezamenlijke belangen in de bestrijding van cybercriminaliteit. Op dit gebied loopt al enkele jaren een MoU, waarvan recentelijk de reikwijdte is vergroot. Daarnaast kenmerkt Zuid-Korea zich als lucratieve afzetmarkt voor met name synthetische drugs afkomstig uit Nederland en kijkt Zuid-Korea met veel belangstelling naar Nederlandse inspanningen om drugscriminaliteit te bestrijden. Men wil graag samenwerken op dit thema. Ook wordt met regelmaat kennis en expertise uitgewisseld in het kader van het management van grote publieksstromen.